Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17658

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i (BYE-Ö), bireylerin kurumsal ba?lamda bilgi edinme, payla?ma, depolama ve bu bilgilere kar?? duyarl?l?k gösterme e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir uyarlama arac?d?r. Ölçek, Mehmet Durnali ve ?. Limon taraf?ndan 2020 y?l?nda Türkiye kültürüne uyarlanm?? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ö?retmenler örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Yap?lan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in yap?sal olarak kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir. BYE-Ö, toplamda 16 maddeden ve dört temel alt boyuttan olu?maktad?r: **Örgütsel Haf?za**, **Bilgi Payla??m?**, **Bilgi Edinimi/Kavrama** ve **Bilgi Duyarl?l???**.

Anahtar Kelimeler

Bilgi Yönetimi, Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i, Örgütsel Haf?za, Bilgi Payla??m?, Geçerlik, Güvenirlik, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Ö?retmenler.

Yazarlar

Mehmet Durnali, ?. Limon

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin kurumsal veya örgütsel çevrelerde bilgi yönetimi süreçlerine yönelik sahip olduklar? e?ilimleri ve tutumlar? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in maddelerinin ve faktör yap?s?n?n Türkiye'deki kültürel ve e?itimsel ba?lama uygunlu?unu test ederek, alana güvenilir ve geçerli bir ölçme arac? kazand?rmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim kurumlar?nda görev yapan ö?retmenlerin bilgi ak???na, depolanmas?na ve kullan?m?na yönelik davran??sal yatk?nl?klar?n? belirlemekte kritik bir rol oynamaktad?r. Bu sayede, kurumlar?n bilgi yönetim stratejilerini geli?tirmesi ve iyile?tirmesi için somut verilere ula??lmas? sa?lanm??t?r.

Yap?

Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i, bireyin bilgi yönetimi süreçlerine olan genel e?ilimini dört ana bile?en üzerinden kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu 4 alt boyut ve 16 madde, bilgi döngüsünün farkl? a?amalar?n? temsil etmektedir.

Örgütsel Haf?za: Kurum içinde edinilen bilgilerin saklanmas?, eri?ilebilir k?l?nmas? ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

gelecekteki kullan?m için korunmas? e?ilimini ifade eder.
Bilgi Payla??m?: Bireyin sahip oldu?u bilgiyi di?er ekip üyeleriyle veya kurumla proaktif olarak payla?ma isteklili?ini ölçer.
Bilgi Edinimi/Kavrama: Yeni bilgileri aktif olarak arama, ö?renme ve bu bilgileri anlamland?rma yetene?i ve e?ilimi.
Bilgi Duyarl?l???: Bireyin çevresindeki bilgi kaynaklar?na ve bilgi ihtiyaçlar?na kar?? gösterdi?i fark?ndal?k ve hassasiyet derecesidir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, 2017-2018 ö?retim y?l? sonunda Türkiye genelinde gönüllü olarak kat?lan 206 ö?retmenden toplanan veriler kullan?larak Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, yap?sal modeli test edilen ölçe?in uyum de?erlerinin en az "kabul edilebilir" düzeylerde oldu?unu ortaya koymu?tur.

Analizler ayr?ca, BYE-Ö maddelerinin bireyleri ay?rt etme gücünün yüksek oldu?unu göstermi?tir. Ölçek bütünü ile alt faktörler aras?ndaki ili?ki katsay?s? de?erleri incelendi?inde, ölçe?in geneli ve alt boyutlar? aras?nda pozitif yönde, anlaml? ve do?rusal bir ili?ki bulundu?u tespit edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen güvenirlik de?erleri, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir:

Ölçe?in tamam? için Cronbach's Alpha katsay?s?: **.901**
Örgütsel haf?za alt faktörü için: **.845**
Bilgi payla??m? alt faktörü için: **.712**
Bilgi edinimi/kavrama alt faktörü için: **.668**
Bilgi duyarl?l??? alt faktörü için: **.792**

Genel Alpha de?erinin .901 olmas?, ölçe?in mükemmel bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r. Alt faktör de?erleri de (özellikle .668 olan Bilgi Edinimi/Kavrama faktörü hariç) genel olarak kabul edilebilir ve iyi düzeydedir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, uyarlama çal??mas? kapsam?nda Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak do?rulanm??t?r. DFA, ölçe?in 4 alt boyuttan ve toplam 16 maddeden olu?an teorik yap?s?n?n, toplanan verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu belirlemek için kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Analizler sonucunda, dört faktörlü modelin yap?sal uyum indekslerinin alan yaz?nda belirtilen "kabul edilebilir" e?ik de?erlerini kar??lad??? görülmü?tür. Bu durum, Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i'nin orijinal ölçek yap?s?n? Türk kültürüne ba?ar?yla ta??d???n? ve dört farkl? e?ilim boyutunu birbirinden ba??ms?z ancak ili?kili bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itimciler/Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Meslek sahibi bireyler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye genelinde 206 ö?retmenden olu?an gönüllü örneklem.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Bilgi Yönetimi, Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i, Örgütsel Haf?za, Bilgi Payla??m?, Geçerlik, Güvenirlik, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Ö?retmenler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: durnali@beun.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mehmet DURNALI)

Yaz??ma Adresi: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir dergide yay?mlanm??t?r ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m için ilgili yay?n kurallar?na tabidir. Ölçe?in veri toplama süreci 2017-2018 ö?retim y?l? sonunda gerçekle?tirilmi?tir. Yay?n y?l? **2020**'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Durnali, M. ve Limon, ?. (2020). Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?inin Türkiye kültürüne uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Kastamonu E?itim Dergisi, 28*(1) , 95-106. doi: 10.24106/kefdergi.3441

Makalenin Dergipark ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: bilgi-yonetimi-egilimi-olcegi-toad.pdf

Bilgi Yönetimi E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, 5'li Likert derecelendirme format?nda (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum) 16 maddeden ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r.

Alt Boyut 1: Örgütsel haf?za
Alt Boyut 2: Bilgi payla??m?
Alt Boyut 3: Bilgi edinimi/kavrama
Alt Boyut 4: Bilgi duyarl?l???

ARABPSYCHOLOGY.COM